

نومرو : ۷۳

اجتهاد

اداره خانه

ایستانبول . جفال اوغلنده

دائرة اجتہاد

Idjtihad Constantinople

دوردنجی سنه

حریت فکریه یه خادم

نجشبه کونلری چیقار اجتماعی، ادبی مجموعه

مدیر مرخص : الہامی صفا

آبونه

سنه لك آلتی آیلق

تورکیا ایچین ۴۰ غروش ۲۵ غروش
ممالك اجنبیه ایچین ۱۰ فرانق ۶ فرانق

نسخه سی ۵۰ یارمه

۲۵ تموز ۱۳۲۹

زوجه نك طلبی رد ایتك و مصارف محاكمه نك تأدیه سنه محكوم ایتك.. زوج غیر مشروع بر حرکت ایشله مش، بر جرم ارتكك ایتك اوله سنه كوره اونك شریكه جرمی قومشو قادین دكلی؟.. بوتون قباحه ارككده، اغفال اونك طرفدن واقع ایسه، بكار و سربست ارككرك، حرارتلی عاشقرك مواعید و تأمیناتی بوز اوزرینه یازمق قیلندن قالان بر دنیا ده، بر حیاته اولی بر ارككك سوزلری ده زاده محتاج تأمل دكلی؟..

انكلیز حاكمری بویله وقعه لر، اجتماعی حادثه لر قارشیننده بولونسه لر ارككی، ایجابنه كوره عائله صاحبی، متأهل بر ارككك مناسباتی قبول ایدن قادینی تضمینات اعطاسنه اولسون، محكوم ایدیورلر.. هیچ اولمازسه اولی بر آدمی کیسه سندن پاره چیقه جنی، جانندن یونغه قوبه جنی خوف و اندیشه سیله قومشو قادینه یان باققدن، قومشو قادینی، ینه بوحساب ایله، ثبات نوعندن بری نك زوجنی الندن آلقدن بر درجه یه قدر منع ایدیورلر.. یعنی عدالتی روولوره بر اقامق ایچون حال حاضر مدنیتده ممكن اولانی یامغه چالیشیورلر.. حقوق و قوانین ایله حیات آره سنده کی ضدیت و مخالفتی اوزته دن قالدیرمغه موفقیت ال ویرنجیه قدر باشقه چاره وارنی؟...

محمود صادق

یونس خوجه

یونس خوجه نك كندیسی

یونس خوجه عجیب بیر سیای تاریخی در. كندیسی عروق و اجناس مختلفیه منسوب و محل ولادی پك کثیر اولدیغی ایچین زهرلرده طوغدیغی قطعیته تعیین ایتك ممكن اولاماشدر. او، جوق کره ٹولش وینه دیرلشدر. جهالت بشر، مرقومك ادامه حیات ابدیسی ایچین بیر اكسیر اعظم، بیر منبع آب حیاتدر. جهالت موجود

روولورینك قورشوننده ارایور، ساخته، مغفل و مستهزی عاشقك سرت قلبه، سوز یرینه، قورشون ایشله دیور.. غزته جی، اغفال و ترك ایتدیکی قیزك قورشونیه ترك حیات ایدیور. حضور حاكده، حركتك هجتنی اعتراف ایله اغلایان قیز، مقتول دلیقانی نك یر پاك عاشقانه مکتوبلری کوستره رك « بوقدر فداکارانه وشدتلی بر عشق و محبت اظهار ایدن، بودرجه عهد و پیمانلره تأمینات ویرن بر آدم دن نصل امین اوله مازدم؟..» دیور.

حاکم عادل اولان مملکتده بوقیز جغز احتمالی وارکه، یأس و سفالته بر چاره بوله جق ایدی. بر جنایت وقعه کیه جك ایدی. مدنیتك و قوانین مدنی نك حال حاضرینه نظراً هیچ بر چاره، هیچ بر واسطه یوقسه، هیچ اولمازسه، اخلاق اجتماعی هادملرینك فضائل بشریه مخربلرینك جانلرندن - انكلیز حاكمری کی - مال یونغه لری قوبارمق پاره ایله تصحیح اخلاقه چالیشمق ممكن دكلی؟...

بوامکانی، شارلوت، مملکتی حسابنه دوشونه بیئیری ایدی؟...

ینه فرانسه ده، پارسده، بر قادین زوجنی غائب ایدیور. عائله خراب اولویور. قادین اضطرابات معنویه و مادیه ایچنده قالور. بوقادینك قومشولرندن، آشنالرندن زنکین بر قادین قوجه سنی اغفال ایتش، کندینه رام ایتش، متأهل اولدیغی بیلبیکی حالد هوا و هوسنی یکمه مش، بر قادینی مضطر و ناامید بر اقره، بر عائله یی بر باد ایدرك بوارکی قاجیر مش... یا خودکه اركك متأهل اولدیغی زوجه سنه و عائله سنه قارشى وظیفه سی، تعهدی بولوندیغی اونودیور. قومشولرندن زنکین بر قادینه کوز قویور، اونى تأمینات عاشقانه سیله، خطابت پرستشکارانه سیله اقناع ایدیور، آرزو و هوسنه خادم و مطیع بر حاله کتیریور. هراییکی تقدیرده زوجه نك نه کناهی وار. بوکاهسز قادین محکمه یه مراجعتله عدالت طلب ایدیور. انكسار امید وامله تخریب حیات و معیشته مقابل تضمینات ایسته یور. « سن » محکمه نك ویردیکی حکم و قرار :

اولدجه يونس خوجه لر ياشاياجق وئوله يه جكدر . اء
آنجاق علوم وقونك تعمم ايتديكي كون ابدى عالم حياه
وداع ايتمش اولاجا قدر . شهنشاه جهالتك اولدينى
اقليلر يونس خوجه نك ادامة نسلى ايچين اك مساعد
شرائطى حاوى اولان محيطلردر . يونس خوجه ، او تعداد
ايديله ميان اخفادىنى آنجاق بورالرده تكثير واعاشه
ايديله بيلير .

يونس خوجه ، نشئت اولى اعتباريله پك قديمدر .
حتى قبل التاريخ ياشايدىقنده شهبه يوقدر . ضعيف پير ادعايه
اعتماد ايديليرسه كنديسنك اولاد قابلدن اولديغنه اينامق
لازمكدير . فرط سرعت وچالا كيسندن ناشى بوتون اديان
ومذاهبى طولاشمش هپسندة عيى وظيفه يى ايفا ايتمشدر .
او ، يونانستانده ، مصرده ، روماده ، چينده ، هندده ،
اوروپاده اوزون سياحتلرده بولونمش ، نهايت ، مالك اسلاميه ده
توطن ايتلشدر .

بعض روايت كوره كنديسنه تلقين اسلام ايدن عبده
بن سادر . روايت اخرايه نظراً امويلر طرفندن مسلمان
ايدلشدر . نسبت اخيره سنك ، بنى اميه يه مى ويا آل مغبره يه مى
اولدينى هنوز تعيين ايديله مديكندن تحقيقاته دوام ايدليكده در
بير چوق اخفادى « ارض روم » ده توطن ايتمش ، اوراده
چو غالمشدر .

قانون وراثت يونس خوجه عائله كيره سنده كوستردىكى
قطعت ارتباطى هيچ بير عائله ده هيچ بير قومده كوسترمه .
مشدر . يونس خوجه رويون مشهوردن [دوكتور
كوستاو لوبون] طرفندن اهميته نظر تدقيقه آلمايه شايدان
بير تيب (Type) در .

يونس خوجه نك پك زياده عالم اولدينى زمانلرده
واردى . حسن صباح ، نصير طوس ياننده آغيز آچامازدى .
صوك خليفه عباسينك وزيرى خائن ابن علقم اوندن تعلم
وتدرس ايتمشدى . مع مافيه اصل اختصاصى [عالم
جاهل] لكده در . واردات علميه سى بير چوق مدارسك
محصولى در . لاكن بومعلومات قطعياً منورده كيلدر . يونس

خوجه نك محفظه افكارى اولان دماغى قارا كلك قالمشدر .
هر وقت صوك درجه محافظه كار بولونمش اولان يونس
خوجه ، تعصبك ، اباطليك سيم سياه طاشدن يابيلمش
بير هيكللى در . يونس خوجه نك مداخله ايتديكى بير
مصحلت بير وقعه يوقدر .

شهادت عثمان ذى النورين ده او ك اياق اولان اودر .
معاويه ايله وقوع بولان صفين محاربه سنده شاميلرك
حيله سنى ترويچ ايله امام علينك حق مشروعى غائب ايتسنه
سبب اولان اودر .

حلاج منصورك قتلنه قنوي ورن ، محى الدين عربى يى ،
ابن رشد اندلسى يى تكفير ايله لزوم قتللرني ايله رى سورن ؛
امام غزالى حضرتلرينك احيائى علومنك [قرطبه] ده
احراق بالار ايديله سيچين القاآنده بولونان ، هپ اودر .
شهزاده يعقوب خلينك قتلنك ، دفع قننه ايچين موافق
شرع شريف اولديغنه اك اول راي ورن ، اوردويى
اقتاع ايدن اودر .

عثمان ثابتنك خليله فجيانه قتلنده رهبر و ذى مدخل
اولان مفتى انام او ايدى .

مراد رابع طرفندن - مفسد لکنه بناء - قالىتار ياده
اعدام وقوملرده دفن ايدلشسده آزدت صوكره ،
سلطان ابراهيم زماننده ، ينده ريلشدر . جنجى خوجه نك
مصاحب وهمدى ايدى . باطرونه نك قاضيسى ، قاباجينك
مفتيسى او ايدى . سليم ثالث شهادتى ، نظام جديد عسكر
ينك قهر و تنكىلى ، علمدارك اقباسى هپ اونك باشى
آلتدن چيقمشدر . وولقان جمعيتك مؤسسى ، حمدى
چاوشك عقل كهياسى او ايدى . كور على تاكنديسى در .

عبدالحمدى بوتون حركاتنده تشويق وتشجيع ايدن ،
مجلس مبعوثانه ايلك فتنه افتراقى صوقان اودر . حزبچيلرك
معنوى رئيسى او ايدى . ائتلافچيلنى تشكيل ايتمى
اتحادچيلقدن اومدينى قادار مستفيد اولاماسندندر .

يونس خوجه نك اك صوك معرفتى ، بعض اخفاديله ،
كامل پاشا حكومتك دعوتى اوزرينه ، خادم كوينه عزيمت

ومظهر اعزاز واکرام اولوب عودت ايتدکن صوکره ، مغلوبیت اخیره نك ، ضابطانك دینده کی عدم مبالاتندن ایله ری کلدیکنه دائر بیر راپور تنظیم و امضا ایتک اولمشدر .

حال حاضرده وایستانیولده کی وظیفه سی ، اجتہادیونی تکفیر ایچین ، بیر عشقنه ، نشر ایدیلکه باشلامش اولان بوتون دینی و علمی غزته لرك مدیر عمومیلکنی درعهده ایتمکن عبارتدر . [*]

یونس خوجه نك الك صوك محل ولادتی قونیه نك [قاریشدران] قریه سی اولدینی ظن ایدلمکده در . فقط عائله سنه [فته اوغولری] تسمیه ایدلکی محققدر . یونس خوجه مبادی علمی [*] قونیه ده تحصیل ایتمشدر . او ، (اجد) ه کلنجه یه قدار ، اسکی اصول موجبنجه تام قرق سکن دفعه کهری یه چوریلش ووده ایکی سنه سورمشدر . اوچنچی سنه نهایتده (اجد) ی یا گلشسر او قویاییلدیکندن دولای معلم طرفندن . قونیه شکر جیلری معمولاتندن اصحاب کھف اسملری حاوی بیر مهرله مهرلش . بیر قیرمزی عقیده شکر یله مکافات ایدلشدر . او شکر ی ییدکن صوکره یونس خوجه پک زیاده اویقویه مبتلا اولمشدر . [استطراد: بونك تأثیر مخصوصیه اولمالیدر که ، یونس خوجه ، خلقی پک زیاده اویومتق طرفداریدر . خلقک اویاتیق دورمانی کندی حضور خواب و راحت اخلال ایدر خوفیه ، اصلا ترویج ایده نمکده در .]

قونیه مکتب ابتدائیه تاریخ دخولندن تمام سکن سنه صوکره ایلك دفعه اوله رق قرآنی ختم ایده بیلش اولدیغندن معلمی ذکاسنه قارشى بیان حیرت ایشلردر .

[*] وقعة فجیئة اخیره ده ذی مدخل اولدینی و آینه دن قوماندا ایتدیکی مظلوندر .

[**] یونس خوجه به کوره مبائی علوم ، قرآن کریم ایله مزراقلی علم حال قرآنی . تجوید و حرفلری ثلث و یا نسخ خطیه تکر تکر یازماقدور . یونلری تحصیل ایتش اولان هر کس افندی و منلادر . ایستدیکی یرده درس او قوناییلیر .

اون درت یاشندن اعتباراً حفظ قرآنه بدأ ایدن یونس خوجه بکرمی یاشنده ایکن یعنی تمام التی سنه صوکره ، هر صحیفه ده ایتش یدی خطا یا عقی شرطیه حفظی دیکتمشیدی . اوکون ، مراسم مخصوصه ایله ، باشنه صاریقلی فنی کیدیرن معلمی طوقاق حافظ ، یونس خوجه کیبی بیر عالم یتشیدریکندن طولای افتخار ایتش و بوقادار دکزلی و معلوماتی بیر اولاده نائلیتدن طولای پدرینی جداً تبریکه شایان بولمشدر .

حفظه چالیشدینی آلتی سنه ظرفده ، یونس خوجه ، حفظ قرآندن باشقا دیگر نافع معلومات تحصیلدهده . اسماک ایتمه مشدر . مثلاً: مشق قالفاسی لاحنا باش حافظک یشیل رنگلی قارالاما کاغذلری هر کون یالامقله تمیزله مش و بو صورتله ، چوق مرکب یالامش اولمق عنوانه بحق کسب لیاقت ایتمشدی . التی سنه ظرفده . رسم خطه اولان قابلیت فوق العاده سندن دولای - حرفلری ترکیه کسب اقتدار ایتمشدی .

[با ب ب بد بر بز بس . . . الخ] یازدقدن صوکره یشیل رنگلی مشق کاغذینک بر طرفندن باقرق سطرک طوغریلغنی معاینه ایتمه سی قاریقاتوربستر ایچون مودل اتخا ذ اولنه چق بر وضعیت ایدی . بونلره برابر حرکه لی اوله رق یازلش اولان مزراقلی علم حالی ده ککه له یه ککه له یه اوقوما یه موفق اولمشدی که معلمی الذ زیاده حیران ایدن ده بوفطاتی ایدی . تمام قرق سنه دنبری معلمک ایدن طوقاق حافظ ، بودرجه ذکی و قابلیت ییرشا کرده تصادف ایتمه مشدی . اونک کی بیر طالبک موجودیتی مکتب ایچنده بیر شرف عد ایتمکده ایدی .

یونس خواجه ، حفظی دیکتدیکی کون ، کنديسنک استقبالی بیر مسئله اولدی . اعیان بلده یونس خوجه نك قونیه ده قالب تدریسات ایله مشغول اولمانی ایلری سوریبورلردی . لاکن خوجه سی طوقاق حافظ مملکته بیوک بر مدرس ، بر قاضی عسکر ، بلکه ده بر شیخ الاسلام اولاییلمسی محتمل اولان بو قابلیت

عائد اندیشه‌لریخی تعداد ایلهور؛ عادتا باش وکیلدن کیتدجه درینله‌شن، کنیشه‌لین برمرض اخلاقیک چاره‌لریی استرحام ایدیوردی.

باش وکیلک شاعره آنجق ایکی آی قدر صوکره ویردیکی جواب خیلی نازکانه اولقله برابر پک اشکار صورتده لایق‌دانه ایدی. حتی مطالعه جوابیه‌نک بعض نقطه‌لری شاعریک پک‌زیاده انکسارخیالاتنه باعث اولدیغنده شبهه یوقدر. (وردس - ورد) بوهزیمت سایه‌سنده، حتی (فوکس) کی تجددات ادبیه حامیسی، مفتونی ذواتک‌بیله عینی زمانده حقیق برووح شاعرانه‌یه وفقرا صنفه مخصوص شفقت و صافیت عائله الواح جواله‌سی اؤکنده جانلاجق راستعداد تهیجه مالک اوله‌ماماسی‌ده ممکن اوله‌بیله‌جکجه حکم ایلهمش ایسه حقیر دکلدر. شیمدی بر مسئله حادث اولیور؛ شاید (وردس - ورد) ک بویالک اشعار ی حقیقه‌ای، دها ایلهریده وسینه‌بشرده‌کی اؤ صیمی، طاتلی، انسانی حسینه خطاب ایدن برماهیتده ایدیسهر، نه‌ایچین بوقدر اوزون سنه‌لر نظر رغبتدن دور قالمشهر، نهدن حتی میستر (فوکس) کی برذاتک حس و دماغنده قوی و نافذ برتائیر حاصل ایدمه‌مشاردی؟

بوسؤاله حقیله جواب ویره‌بیلیمک‌ایچین اولاسطی حس و دماغلرک بسیط و شدید حقیقتلره قارشى دائماً آلدینی عدم‌رغبت وضعی، ثانیاً: (وردس - ورد) ک اشعارنده‌کی بعض خصوصیاتى نظر مطالعه‌یه آلمالی‌یز.

لورد (به‌قون) بریرده دیورکه:

« حقیقت محضه چیللق، براق برکون ایشینی‌درکه بونک تعلق ایله حیاتک ماسکه‌لری، مومیلاری، مظفریات و موفقیتلری موم ضیا‌سنده عرض ایتدکلری کلفت و احتشامک هان قسم اعظمی غائب ایدرلر. هیچ‌کیمسه شبهه ایدرمی‌که: انسانک دماغندن بیهوده، بالابروازانه دوشونجه‌لر، مدهان املر، یالانچی تقدیر و تکریملر و خیالات دورادور بردن‌بره آلینیورسه برچوقلمزک

مخصوصه صاحبی چوجنگ قونیه‌ده اکتساب ایتش اولدینی معلوماتیه — هر نه‌قادر کافی ایسه‌ده — اکتفا ایتینه راضی اولمادی. کرک پدرینی و کرک اشراقی‌بلده‌یی اقناع ایدرک استانبوله عزیمتی ایچین رضالریی تحصیل ایتدی. یونس خوجه استانبوله کلدیکی زمان صوفالغک اک پارلاق واک مسعود دوری ایدی. یعنی مدرسه نشین اولان طلبه‌علوم اقدیلرک امتحانلردن عفو بیورولدینی زمان میمنت نشانه تصادف ایتشدرکه، یونس خوجه یووقعه‌خیریه‌یی، کندیسنک پک‌ای اکل تحصیل ایدمه‌کنه براعت استهلال عد ایلشدی. . .

هامش: کرک مبحث‌البشر و کرک مبحث‌القیافه نقطه نظرندن یونس خوجه حقنده تحریری تفصیلات و ایضاحات یرینه مرقومک اک صوک الیدرینی فوطو. غرافیسندن مقتبس رسمی ایله اشبو مقاله‌نک بالاسنی‌ترین ایلدک. یونس خواجه‌نک بتمز توکنمز مناقبتدن برینی‌حاک یر مقاله یر مائعه مجبریه تصادف ایتدکجه — هر هفته قارئینک انظار حیرته وضع ایدیه‌جکدر.

وردس - ورد

انگلیز ادبیاتنه دائر

۱۸۰۱ ده شاعر وردس وردس Lyrical Ballads

ایکنجی طبعی متعاقب برنس‌خه‌سنی اوزمان موقع حکومتده‌کی فرقه‌نک ریاستنده‌بولنان مشهور (چارلس - فوکس) ه‌کوندرمش ایدی. بوحرکتنده (وردس - ورد) شهرت و کندیسی ایچین مأموریت و حمایت طلب ایدن بر محرر منزله‌سنده بولنمایور، اوزمان انگلیز ملتک مقدراتی‌أنده طوتان (فوکس) ک نظر دقتی انکلترونک‌الآن صافیت اخلاقیه‌سنی، بکر عائلوسنی محافظه ایتش، لکن برچوق اعتنالردن محروم قالمش برهیت منفرد اجتماعیه‌سی اولدیغنه جلب ایدرک‌بیوک مراکز مدینتک کیتدکجه قویولاشان رنگ اخلاقیسه